

EDUCAȚIE FIZICĂ – ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

CONCEPTUL CURRICULUMULUI LA DISCIPLINA „EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT” ÎN UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

THE CURRICULUM CONCEPT FOR THE DISCIPLINE „THE PHYSICAL EDUCATION AND SPORT” AT THE STATE UNIVERSITY OF MOLDOVA

Nicolae BRAGARENCO, ORCID: 0000-0003-1994-6317
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: [796:378.016]:378.4(478-25)

e-mail: nicolae.bragarenco@usm.md

Odată cu trecerea instituțiilor de învățământ superior la cerințele procesului Bologna, apare problema căutării unor abordări noi, netradiționale, care vor contribui la creșterea eficacității procesului de formare a competențelor profesionale ale viitorilor specialiști. Această problemă este înaintată și către specialiștii din domeniul educației fizice și a sportului pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare a studenților din învățământul superior.

Educația fizică a studenților constituie o parte componentă a învățământului superior, rezultat al acțiunii pedagogice complexe asupra personalității viitorului specialist în procesul de formare a competențelor de educație fizică, a cărui calitate depinde în mod direct de nivelul individual al culturii fizice a fiecărui student, de valorile lui spirituale și de gradul de dezvoltare a aptitudinilor profesionale specifice [1, 2].

În acest context, predarea-învățarea la disciplina „Educație fizică” în învățământul superior la nivel de acte normative elaborate de cadrele didactice vizează următoarele aspecte metodologice [3, p.5-7]:

- adaptarea conținutului corespunzător timpului didactic, condițiilor materiale, tradițiilor universității, interesului și opțiunii studenților pentru anumite exerciții fizice;
- valorificarea nivelului de pregătire al studenților;
- axarea obiectivelor educaționale prin strategii didactice optime;
- acțiunea sistematică asupra stării de sănătate, a dezvoltării fizice generale și a calităților motrice;
- predarea disciplinelor și probelor sportive, însoțită în permanență de practicarea globală a acestora;
- implementarea spiritului creator și inventiv în desfășurarea lecțiilor, astfel încât acestea să devină părți atractive pentru studenți.

O altă problemă a specialiștilor din domeniu, la fel de importantă, este *proiectarea curriculară* la disciplina Educație fizică în instituțiile superioare de învățământ, care trebuie să orienteze strategiile de predare-învățare-evaluare, prin implicarea activă

a studenților în selectarea și modelarea activităților după interese sportive și necesitățile individuale.

Astfel, proiectarea curriculară trebuie reperată ca urmare a procesului de evaluare a curriculumului anterior și bazat pe paradigma dată de *Cadrul de Referință al Curriculumului Universitar* [4] și realizat ținând cont de:

- abordările postmoderne și tendințele dezvoltării curriculare pe plan național și cel internațional;
- necesitățile de adaptare a curriculumului disciplinar la așteptările societății, nevoile studenților, dar și la tradițiile instituțiilor de învățământ superior din țară;
- valențele disciplinei în formarea competențelor transversale, transdisciplinare și a celor specifice;
- necesitățile asigurării continuității și interconexiunii dintre nivelurile și ciclurile învățământului: învățământul primar, învățământul gimnazial, învățământul liceal și învățământ universitar.

Totodată, funcția centrală a curriculumului va consta în reglarea/orientarea proiectării activităților de instruire concrete în cadrul activităților de educație fizică și astfel *Curriculumul* denotă și alte funcții:

- de reglementare și asigurare a coerenței dintre disciplina dată și alte discipline;
- de reglementare și asigurare a coerenței dintre predare, învățare și evaluare;
- de asigurare a coerenței dintre produsele curriculare specifice disciplinei;
- de proiectare a demersului educațional/contextual (la nivel de grupă concretă);
- de evaluare a rezultatelor învățării etc.

Conceptul Curriculumului la disciplina „Educație fizică și sport” în cadrul USM, prin demersurile inovative sunt circumscrise reorganizării și diversificării formelor de practicare a lecțiilor. *Curriculumul* propune o structură flexibilă, care oferă studentului mai multe forme de practicare a educației fizice în USM, formată din *lecții – probe de sport pe cerc, module la alegere, și secții sportive*. Pentru fiecare formă de organizare a activității specifice disciplinei, sunt proiectate *competențe specifice, unități de conținut, strategii de evaluare*, precum și bibliografia pentru studiul individual.

Ca și concept, *Curriculumul* „conferă” rolul prioritar finalităților exprimate în termeni de competențe, care devin și criterii pentru selectarea și organizarea conținuturilor, alegerea strategiilor de instruire și de evaluare.

Deci, competențele generale și specifice ale disciplinei „Educație fizică și sport” sunt generice – comune pentru toate programele de studii și dezvoltarea lor are loc într-un mod integrat și ciclic pe parcursul întregului program de studiu.

Sistemul de competențe abordat prin *Curriculum* se structurează pe trei niveluri: Competențele-cheie/transversale/transdisciplinare; Competențele generale ale disciplinei „Educație fizică și sport”; Competențele specifice ale activităților disciplinei „Educație fizică și sport”.

Sistemul de conținuturi ale *Curriculumului* este structurat din unități de conținut, pe probe de sport, module și cercuri sportive la alegere. O caracteristică importantă

constă în intensificarea abordărilor inter- și transdisciplinare la nivelul conținuturilor curriculare (legități, proprietăți, fenomene, procese, date etc.).

Din punct de vedere procesual, *Curriculumul* se axează pe următoarele aspecte generale:

- promovarea concepției constructiviste și interactive: centrarea pe cel ce învață;
- realizarea intra-, inter- și transdisciplinarității în contexte autentice de învățare, asigurând formarea eficientă a competențelor;
- valorificarea principiilor individualizării, diferențierii, personalizării în procesul de învățare;
- crearea mediilor de învățare cu eficiență înaltă;
- redimensionarea evaluării rezultatelor învățării, axându-se pe evaluarea nivelului de manifestare a competențelor studenților.

Strategiile de predare-învățare-evaluare, în *Curriculum*, prezintă liste deschise de contexte semnificative și autentice de învățare în care se valorifică manifestarea competențelor studenților, proiectate pentru formare și evaluare în cadrul activităților de lecție.

Existența celor trei forme de activități și a modulelor la alegere, prin diferite probe sportive, ca continuare a modulelor studiate în învățământul general, asigură parcursul deplin al formării competențelor, conducând spre formarea progresivă, graduală și continuă a competențelor generale ale disciplinei la finele studiului. Astfel, acest concept al curriculumului, prin diversificarea ofertelor educaționale ale disciplinei și libertățile acordate profesorului și studentului în proiectarea demersului activității în cadrul lecției de educație fizică și a activităților extracurriculare, asigură pe deplin atingerea finalităților educaționale.

Referințe:

1. LEȘTARU, M., CARP, I. Studiu cu privire la evaluarea nivelului de pregătire fizică a studenților instituțiilor de neprofil. În: *Congresul științific internațional „Sportul olimpic și sportul pentru toți”*: Culegerea materialelor științifice. Ediția a XV-a, Chișinău, USEFS, 2011, vol.1, pp.500-506. ISBN 978-9975-42-02-4-2.
2. МАТВЕЕВ, Л.П. *Теория и методика физической культуры*. 3-е изд., перераб. И доп. Москва: Физкультура и спорт, СпортАкадемПресс, 2008. 544 с. ISBN 978-5-278-00833-0.
3. LUCA, A. *Unele aspecte privind creativitatea în educație fizică și sport/ Studiu și cercetări în educație fizică și sport*. Bacău, 1998, pp.5-7.
4. *Cadrul de referință al curriculumului universitar*, aprobat de Consiliul Național al Curriculumului, pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, 2015.